

СТАНОВИЩЕ

от д-р Румяна Кръстева Евтимова – доцент,
пенсионер, бивш преподавател в СУ „Св. Кл. Охридски“

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по:

област на висше образование	2. Хуманитарни науки
професионално направление	2.1. Филология
докторска програма	Руска литература

Автор: Зоя Георгиева Иванова

Тема: „Памет и себепознание в еготекстовете на руски писатели емигранти във Франция (първата половина на XX век)“

Научен ръководител: доцент д-р Румяна Кръстева Евтимова, пенсионер, бивш преподавател в СУ „Св. Кл. Охридски“

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Със заповед № Р33-6309 от 20.12.2021 г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определена за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема „Памет и себепознание в еготекстовете на руски писатели емигранти във Франция (първата половина на XX век)“ за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1. Филология, докторска програма Руска литература. Автор на дисертационния труд е Зоя Георгиева Иванова – докторантка в редовна форма на обучение към катедрата по руска филология с научен ръководител доцент д-р Румяна Кръстева Евтимова, пенсионер, бивш преподавател от СУ „Св. Кл. Охридски“.

Представеният от Зоя Георгиева Иванова комплект материали на хартиен носител е в съответствие с Чл.36 (1) от Правилника за развитие на академичния състав на ПУ, включва следните документи:

- молба до Ректора на ПУ за разкриване на процедурата за защита на дисертационен труд;
- автобиография в европейски формат;
- протокол от катедрения съвет, свързан с докладване на готовността за откриване на процедурата и с предварително обсъждане на дисертационния труд;

- дисертационен труд;
- автореферат;
- списък на научните публикации по темата на дисертацията;
- копия на научните публикации;
- декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи;
- справка за спазване на специфичните изисквания на Филологическия факултет.

Докторантът е приложил **5** броя статии. Всички публикации са по темата на дисертацията и напълно покриват изискванията на процедурата.

Зоя Георгиева Иванова още като студентка избира специалността *руска филология* във ВТУ. Интересът ѝ към русистиката я насочва по-късно към докторската програма *Руска литература* на ФФ, ПУ „Паисий Хилендарски“. През периода на обучението от 1.03.2018 до 1.03.2021 г. докторантката прояви своите изследователски качества, отразени в публикациите по темата и в завършения в срок дисертационен труд. Зоя Иванова се представи отлично на всички изпити от докторската програма. През периода на обучението тя присъства активно в живота и образователния процес на катедрата по руска филология.

2. Актуалност на тематиката

Актуалността на проблема, обект на дисертационния труд, се осъзнава в контекста на изследванията на българската русистика в полето на емигрантологията. Авторката прави иновативен прочит на съдбата на руската емиграция от първата половина на XX век във Франция и се насочва към представяне на писатели и произведения, слабо познати в България, доказвайки тяхната историческа и художествена значимост. Актуалността на труда се дължи също на избрания предмет – *литературата на факта*, привличаща все по-засиления интерес на редица изследователи. Актуалност се открива и в иновативния терминологичен апарат, включващ понятието *еготекст*, което все по-настойчиво доказва своята функционалност като събирателно за дневници, мемоари, епистолярния и др.

3. Познаване на проблема

Дисертантката убедително представя теорията и историографията на понятието *еготекст* и на феномена руска емиграция. С литературоведски усет се интерпретират еготекстовете на трима руски писатели емигранти: З. Гипиус, М. Цветаева и Вл. Ходасевич като място на **памет** и модус на **себепознание**. Издирването и проучването на редица теоретични и литературоведски трудове, цитирани в текста и посочени в списъка на използваната лите-

ратура, убеждава, че проблемът е овладян базисно, като същевременно авторката е успяла да издгради и свой изследователски почерк.

4. Методика на изследването

В дисертационния труд е приложен комплексен методологически подход, съчетаващ теория и емпирия. Историко-литературният, интерпретативният, компаративният, както и биографичният методи се съчетават в постигането на положителните резултати на анализа и синтеза.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Представеният дисертационен труд се характеризира с логична композиция и ясна структура. Авторката работи с източници на няколко езика, като направените преводи на български са точни, а цитирането коректно. Емпиричният материал – еготекстовете на руските емигранти – е както обект на убедителен анализ, така и доказателство за достоверността на направените изводи.

Постиженията на дисертационния труд се откриват в доказаната функционалност на понятието *еготекст* и в значимостта на свидетелствата на паметта, в които авторът постига познание за историята и съвременниците си, но и своето себепознание. Представен е приносът на руските емигранти в опазването на паметта за родното, за руската култура, за изключителни фигури от епохата на Сребърния век. Прецизните анализи на разгледаните конкретни еготекстове са приносни и спомагат за тяхната популяризация.

Постигнатите резултати свидетелстват, че дисертантката се е справила с научните задачи и е намерила убедителни решения. Разработката има принос за емигрантологията като наука, за българската литературоведска русистика, а също и за практиката на преподаването в специалността *руска филология*. Перспективно би било разширяването и обогатяването на труда при неговото издаване. .

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Приложени са 5 броя публикации, в които се поставят акценти върху различни проблеми, разглеждани в дисертационния труд. Текстовете на статиите са самостоятелни, няма съвпадение или припокриване в съдържанието им. Докторантката е взела участие в три конференции, като изнесените доклади са също по темата на дисертацията.

Дисертантката Зоя Г. Иванова разработва самостоятелно своя труд, като проявява аналитичен усет, разбиране на проблема и способност да направи достоверни преценки и изводи.

7. Автореферат

Съдържанието на автореферата отговаря на съдържанието на дисертацията и отразява основните резултати и приноси на труда. Авторефератът е изготвен в съответствие с изискванията на правилника за процедурата.

8. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Постигнатите в дисертационното изследване резултати са приноси за съвременната българска русистика и могат да бъдат добра основа за едно по-обстойно изучаване на историята на руската емиграция през XX век и на нейното литературно наследство. Издаден като книга, трудът би бил полезно помагало не само за преподаватели и студенти по филология и история, но несъмнено ще предизвика интерес и сред по-широк кръг читатели.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд *съдържа научни и научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката* и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Дисертационният труд показва, че докторантката **Зоя Георгиева Иванова притежава** задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност Руска литература от XX век като **демонстрира** способност за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено давам своята *положителна оценка* за проведеното изследване, след задълбочен анализ на дисертационния труд, на автореферата и публикациите, а също и на постигнатите резултати и приноси. *Предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“* на **Зоя Георгиева Иванова** в област на висше образование: 2. Хуманитарни науки, професионално направление: 2.1. Филология, докторска програма: Руска литература.

27.12.2021 г.

Изготвил становището:

доцент д-р Румяна Евтимова